1834. No. 2.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 7 JANUARIJ.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden,

Gelet op art. 49 der Wet op de Militie van den 8 Januarij 1817, en op art. 5 van die van den 27 April 1820.

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de inschrijving voor de Militie wegens deze stad en derzelfs jurisdictie, voor het jaar 1834, waartoe zich moeten aangeven alle Ingezetenen die in het jaar 1815 geboren zijn, mitsgaders diegenen welke hun verblijf binnen het Rijk zijn komen te vestigen en als *Ingezetenen* beschouwd moeten worden, voor zoo verre zij in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar op den 1 dezer, alzoo nog niet hadden volbragt, voor de klasse waartoe zij volgens hunne jaren behooren, zal plaats hebben op het Stadshuis, op Maandag, Dingsdag, Woensdag en Donderdag, den 13, 14, 15 en 16 dezer maand, telkens des morgens van *negen* tot *twaalf* ure, in de volgende orde:

Maandag, voor diegenen welke wonen in de wijken A, B, C en D.
Dingsdag, ——— E, F en G.
Woensdag, ——— H, I en K.
Donderdag, ——— L, M, N, O en P.

Met betrekking tot de verpligtingen en noodige aanwijzingen der inschrijving voor de Militie betreffende, wordt een ieder verwezen tot de bekendmaking van wege den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, geplaatst in de Leeuwarder Couranten van den 13 en 27 December 1833, doch bijzonder worden de belanghebbenden aangemaand zich omtrent hunnen juisten ouderdom te verzekeren door een geboorte-extract, voor een ieder bij den Burgerlijken Stand, kosteloos verkrijgbaar, kunnende zoodanig extract alleen als een wettig bewijs worden aangemerkt.

En opdat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt, mitsgaders bij trommelslag worden bekend gemaakt.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Leeuwarden, THIJS FEENSTRA.
den 4 Januarij 1834. *Ter ordonnantie van dezelven,*
M. S. DE WAL.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, *den* 30 *November*. Het tractaat met Rusland geeft steeds aanleiding tot ontevredenheid van den kant van Frankrijk en Engeland. De Reis-Effendi blijft bij zijne bijgebragte argumenten, en verzekert aan de gezanten der Mogendheden," dat hij het zich niet weet te verklaren, waarom men zich tegen een „ verdrag zoo sterk uitlaat, daar het sluiten van hetzelve van de Engelsche en Fransche zijde, toen de Porte in eene hagchelijke omstandigheid verkeerde, in zoo verre „ is begunstigd, dat den Sultan den weg is gewezen, welken hij in het vervolg moest „ inslaan, en reeds ingeslagen heeft. Hij kon daarom de ontevredenheid niet begrijpen, „ die Frankrijk en Engeland aan de Porte betuigen, omdat deze met Rusland in eene „ vriendschappelijke betrekking is gekomen en met deze Mogendheid op eenen vriendschappelijken voet wenscht te leven; te meer kon hij dit niet begrijpen, daar noch „ bij het laatste tractaat, noch bij de conventie van Adrianopel aan de Russische natie eenig bijzonder privilegium (voorregt) toegestaan is, maar slechts in de kategorie der meest bevoorregte natiën, gelijk de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, „ is gesteld geworden. Wat de bezorgdheid van Frankrijk en Engeland betreft ten opzigte van de Russische beheersching der Dardanellen, zoo houdt hij de (Reis-Effendi) „ dezelve voor geheel ongegrond, dewijl voortaan niemand, zonder onderscheid, dat „ kanaal in- of uitloopen kan, zonder toestemming der porte."

In Kandia wordt de rust door de Egyptenaren met geweld gehandhaafd. De militaire magt is aanmerkelijk versterkt, en de inwoners worden verschrikkelijk onderdrukt en mishandeld. De gouverneur heeft alle gemeenschap met Griekenland verboden, en de ongelukkige Kandioten moeten zich geduldig in hun lot voegen, of den dood verwachten.

In Samos heerscht nog groote gisting. De Samioten willen de opperheerschappij der Porte niet erkennen, maar liever naar Griekenland verhuizen. De gezanten van Engeland, Frankrijk en Rusland zijn niet geslaagd om de inwoners tot onderwerping te brengen; de meesten willen het eiland verlaten.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 21 *December*. Uit Italie schrijft men, dat de handel er levendig is; de zijde, een voornaam artikel van handel, was aanmerkelijk in prijs gestegen, dewijl een Engelsch genootschap, groote inkoopen heeft gedaan. De laatste onlusten in den kerkelijken staat hebben op den koophandel in die streken van Italie nadeelig gewerkt; thans schijnt de handel er zich een weinig te verbeteren, en men poogt de verledene verliezen goed te maken. Er werden vele leverings-contracten voor de Romeinsche en Napolitaansche regeringen gesloten, meestal voor de troepen. Het is bekend, dat in deze beide landen eene geheele organisatie der gewapenee magt tot stand is gekomen, welke zoo wel nieuwe uniformen als wapenen vordert. Men verzekert, dat de Napolitaansche troepen zeer schoon zijn, en eene goede militaire houding hebben. De Koning van Napels laat zich veel aan zijn leger gelegen liggen; hij begeeft zich gewoonlijk des morgens vroeg, om 5 ure, in de kazernen, en woont alle groote oefeningen in persoon bij, hetwelk veel invloed op den geest der soldaten heeft. De Romeinsche soldaten beginnen ook beter te worden; het ontbreekt hun aan goede officieren. Dit laatste gebrek zal men daardoor eenigzins verhelpen, doordien men de Zwitsersche officieren, die tot heden alleen bij hunne eigene troepen dienden, voor eenen korten tijd bij de Romeinsche zal plaatsen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 27 *December*. Men verhaalt, dat de volvoering van de herhaaldelijk mislukte plannen tegen het leven van *Kaspar Hauser* misschien bespoedigd is door de omstandigheid, dat men er na aan toe was, om den sluijer op te ligten, die het geheim der geboorte van *Hauser* bedekte. Volgens de berigten, welke men onlangs schijnt verkregen te hebben, zou *Hauser* de spruit zijn eener regerende vorstelijke familie, en door zijne geboorte bestemd zijn geweest om eenen troon te erven. Daar intusschen de onregtmatige bezitter van dit erfregt overleden is, zou een medepligtige aan de vroegere misdaad, uit vrees voor ontdekking en om zijner eigene veiligheidswille, *Hauser* uit den weg geruimd hebben.

In bijzondere brieven uit Italie wordt gemeld, dat de Spaansche regering zich veel moeite heeft gegeven, om den Paus te bewegen, om het bewind der Koningin te erkennen, doch tot dus verre zonder eenig gevolg. De laatste courier uit Spanje heeft een aantal brieven en memoriën van Spaansche geestelijken, aan het hof van Rome gerigt, medegebragt. Daar de geestelijkheid van Spanje steeds het oog op Rome gevestigd heeft, en steeds van daar hare voorschriften bekomt, meent men zich in genoemde hoofdstad overtuigd te mogen houden, dat de in Biscaye behaalde voordeelen het bewind der Koningin nog niet veel zullen kunnen baten. — Ook bij de regering van Napels zijn de aangewende pogingen, om Koningin *Isabella* te erkennen, tot nog toe mede zonder eenig gevolg gebleven.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 1 *Januarij*. Men heeft dezer dagen de zeer uitgebreide aanspraak ontvangen, met welke de president *Jackson* de tegenwoordige zitting van de wetgevende vergadering van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika heeft geopend. Hij begint met dezelve geluk te wenschen met den voldoenden toestand des lands, zoo wel wat betreft het buitenland, als het binnenland. Ten aanzien van Groot-Brittannie heeft de president zich inzonderheid gunstig verklaard. Het verschil nopens de grensscheidingen, is wel is waar nog niet uit den weg geruimd, doch men schijnt toch hoop te voeden, dat hetzelve eerlang zal worden beslecht. Ook ten aanzien van Frankrijk verklaart de president zich op geene ongunstige wijze, doch beklaagt hij zich echter in vrij duidelijke bewoordingen over de vertragingen in de afbetaling der schadevergoeding, welke deze Mogendheid aan Amerika verschuldigd is. — Ten opzigte van den staat der Noord-Amerikaansche geldmiddelen heeft de president eene zeer gunstige schildering opgehangen. De inkomsten hebben 32 millioen, de uitgaven 25 millioenen dollars bedragen; men heeft dus weder eene aanzienlijke som kunnen afzonderen, ter aflossing van de openbare schuld, en de president heeft verkondigd, dat men waarschijnlijk in het volgende jaar zal kunnen vernemen, dat die schuld, welke thans tot bijna 4.800.000 dollars is verminderd, alsdan geheel en al is gekweten. Desniettegenstaande heeft hij de meest mogelijke spaarzaamheid in al de takken van het algemeen bestuur aangeraden. — Uit het slot van de aanspraak heeft men gemeend te moeten opmaken, dat de bank in Amerika eerlang en voor goed zal worden opgeheven.

Met de stoomboot *James Watt* heeft men berigten uit Lissabon tot den 22 December. Met dit vaartuig is de nieuwe minister *D. Moraes Sarmente* aangekomen, welke met instructiën is belast, ropens de aangebodene Engelsche en Spaansche bemiddeling, tot herstel der rust in Portugal; over het al of niet aannemen van welke bij het bewind van don *Pedro* een aanmerkelijk verschil van gevoelens schijnt te heerschen.

De partij van don *Pedro* heeft een onverwacht voordeel behaald, met de vermeestering van het fregat *Prinsezza-Real*, van 48 stukken. Dit schip, met eene rijke lading, waaronder 200,000 crusado's baar geld, van Goa komende, is de Taag binnengestevend, in den waan, dat don *Miguel* nog meester was van de hoofdstad. De buitenkasteelen hebben het laten doorzeilen, zonder vlag te toonen, maar hebben, zoodra het schip binnen was, den standaard van dona *Maria* geheeschen, en zulks verzeld met eenige schoten met scherp uit het grof geschut, waarop het fregat dadelijk de vlag heeft gestreken. Dit is het laatste schip, op hetwelk don *Miguel* nog konde rekenen. Men wilde, dat de kapitein *Elliot* elders pogingen zoude aanwenden, om eenige gewapende vaartuigen ten zijnen behoeve uit te rusten, doch dienaangaande is niets met genoegzame zekerheid gebleken.

Men had in Lissabon berigt, dat de Miguelisten, welke zich in de nabijheid van St. Ubes hadden bevonden, waren teruggetrokken. — Het ongunstige regenachtige weder hield aan. Naar het voorkomen der deserteurs te oordeelen, waren de troepen van don *Miguel*, op den regter-oever van de Taag, in eenen treurigen toestand, en scheen de generaal *Saldanha* zich te vleijen, dat zij Santarem zouden moeten ontruimen, om zich achter de Zezere te posteren; — een terugtogt, welke de ondervinding had geleerd, die aan groote moeijelijkheden onderhevig was.

De Spanjaarden, welke de carlisten op Portugeesch grondgebied hadden vervolgd, waren, volgens deze berigten, weder teruggetrokken.

Oporto was steeds zwak bezet en werd gedurig door de Miguelisten verontrust, welke nog zeer onlangs een piket der constitutionelen in de onmiddellijke nabijheid der stad hadden opgeligt.

Een Amerikaansch schip moet berigten hebben medegebragt uit Batavia tot den 18 September, waarin zoude worden gemeld, dat, op de tijding van nieuwe onlusten op de westkust van Sumatra, bij welke de opstandelingen zich zelfs meester zouden hebben gemaakt van Padang en Bencoolen, eene tweede versterking van troepen derwaarts was gezonden om de orde te herstellen. — Deze berigten vereischen echter nadere bevestiging.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 30 *December*. Het *Journal de Paris* had de door het insurgentenhoofd *Zabala* bij Bilboa bevochten overwinning, waarvan de *Messager* de tijding gegeven had in twijfel getrokken. Dit laatste blad zegt, onder zijne ochtend berigten van heden, dat behalven dat de tijding gisteren aan de beurs liep, vele brieven uit Bajonne van den 24sten het berigt eenparigl̈ijk mededeelden. Ook de *National* zegt de tijding ontvangen te hebben. Omstreeks dienzelfden tijd hebben de Carlisten ook Tolosa bij herhaling aangetast; den 22sten deden zij eene eerste poging, den 23sten herhaalden zij dezelve met meer kracht en men vreesde dat zij in eene derde, welke verwacht werd, hun oogmerk bereiken zouden. In Navarra heeft men niet tegenstaande de *Saarsfields* aankomst te Pampelona, de insurgenten nog niet kunnen overmeesteren, en Arragon wordt thans zelfs in de steden met opstand bedreigd; te Huesca en te Barbastro is het uitbersten eener zamenzwering, nog even bij tijds, door het ontdekken van derzelver bestaan verhoed geworden, vele eedgenooten en daaronder niet weinige geestelijken zijn gevat. Over het algemeen verwacht men eenen algemeenen opstand in het voorjaar tegen den vasten-tijd, wanneer men acht dat de invloed der geestelijkheid op de menigte het sterkst zal zijn.

Katalonie wekt bezorgdheden van eenen anderen aard; men vreest dat aldaar de constitutionelen in vollen opstand zullen komen, zoo zelfs dat toen den 18den een korps van duizend man troepen te Madrid bevel ontving om dien zelfden nacht met verzegelde bevelen uit te trekken, men reeds verspreidde dat deze, in dat geval zeker ontoereikende magt tegen Katalonie bestemd was. Het schijnt echter meer waarschijnlijk dat zij zich naar den omtrek van La Granja begeven moet, waar het landvolk in opstand gekomen is en een koninklijk lusthuis verbrand heeft. Men verzekert dat de Koningin zelve zich den 17den daarheen had willen begeven, doch door de vele sneeuw, die in het gebergte gevallen was, terug gehouden is. Wat intusschen de toestand van Katalonie wezen moge, die van den minister *Zea*, tegen wien de constitutionelen inzonderheid verbitterd zijn, wordt gedurig bedenkelijker. Zelfs ons ministerieel blad *le Journal des Débats* behelst een redenerend artikel, hetwelk hem in geenen deele gunstig is en waarin Spanjes behoud niet aan zijn bestuur word toegeschreven, maar aan den ijver der kapiteins-generaal in de provinciën welke de Koningin tijdens haren kortstondigen invloed nog bij het leven hares gemaals had doen aanstellen.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den* 31 *December*. Gisteren in den namiddag werd onze vesting in rouw gedompeld door het afsterven van haren hoogstvereerden opperbevelhebber. De Hoog Edel Gestrenge heer *Jan Ernst Wildeman*, generaal-majoor en ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, overleed in den ouderdom van 62 jaren binnen onze muren. Gedurende den tijd van meer dan drie jaren, waarin deze vesting zich in staat van beleg bevond, voerde hij in dezelve het opperbevel, en had, door de vereeniging der beminnelijkste hoedanigheden met een vast karakter, zich zoo zeer de achting der burgerij verworven, dat allen eenstemmig erkenden grootelijks verpligt te zijn aan de inschikkelijkheid en het verstandig beleid eens mans, die in eene betrekking van zoo teederen aard de belangen van allen, in het bijzonder met die des vaderlands zoo veel mogelijk wist overeen te brengen.

'S HERTOGENBOSCH, *den* 31 *December*. De hooge stand der rivieren, de aanhoudende regen, de stormen, die er woeden, alles heeft zich vereenigd, om de omstreken dezer vesting met zoo veel water te omringen, dat men van de stadswallen rondom zich als op eenen oceaan ziet. De aldaar gelegene kantonnementen, deelen, tot op eenen verren afstand, ook in deze ramp; de naburige dorpen, vlekken en gehuchten staan geheel of ten deele onder water, de troepen aldaar gekantonneerd worden verplaatst, zelfs de inwoners zoeken in de kom van hun dorp of elders een goed heenkomen; duizende bunders land, met winterkoren bezaaid, zijn verdronken en leveren een droevig schouwspel op, de vloed heeft de hoop en verwachting van den nijveren landman in vier nachten verslonden; de dijk te Cromvoirt, bij het dorp Hilvoirt, is door de goede zorg, ijver en bekwaamheid der gemeente tegen doorbraak bewaard gebleven. Er zijn jaren geweest waarin de stand van het water hooger was, maar de bevolking der dorpen en gehuchten was toen minder, en zulks vermeerdert grootelijks de bemoeijingen der gemeente-besturen voor veilige dak en haven. Men kan intusschen den ijver en de eendragt der heeren burgemeesteren en beambten der gemeente-besturen niet genoeg prijzen, welke de handen in een slaan, om het vaderland voor rampen te behoeden, of de geledene rampen te verzachten.

GRONINGEN, *den* 2 *Januarij*. Volgens op heden ingekomen berigten, zijn de zeeweringen ter weêrzijde van Delfzijl en te Termunterzijl, op onderscheidene plaatsen, zoo wel als de havenwerken te Delfzijl, door de stormwinden, welke in den nacht tuschen den laatsten December en eersten Januarij met buitengewoon geweld gewoed hebben, aanmerkelijk geteisterd en is daaraan groote schade toegebragt. Tot dus verre heeft echter nergens eenig gevaar van doorbraak bestaan, en wordt dadelijk alles aangewend, wat strekken kan, om het defecte, zoo veel doenlijk, te herstellen en, bij opvolgende stormvloeden, grooter rampen voor te komen.

Van de zeeweringen wederzijds het Reitdiep en de Wadden is tot op dit oogenblik geen rapport ingekomen, waaruit mag worden opgemaakt, dat daaraan geene belangrijke schaden zijn veroorzaakt.

Opzigtelijk de gesteldheid van onderscheidene gedeelten des platten lands dezer provincie, welke geheel geinundeerd zijn of overlast van het water hebben, zijn de berigten, bij voortduring, allertreurigst.

Het kerspel Bellingwolde wordt al meer en meer overstroomd. Niettegenstaande alle aangewende middelen, heeft het, tot dus verre, niet mogen gelukken den tegenvloed en drang van het afkomend rivier-water te beteugelen, waardoor bij elk nieuw werk, ter digting van de breuk, de posten uit de afdammingen worden geligt en weggeslagen.

Deze ongelukkige toestand van zaken wordt hoofdzakelijk toegeschreven, eensdeels aan de hooge buitenvloeden, waardoor het water niet door de Statenzijl kan afstroomen, en anderdeels aan de aanhoudende regens en stormvloeden, waardoor de stand van het rivier-water telkens hooger wordt,

Ook de waterkeering van den polder te Kropswolde is, niettegenstaande alle inspanning van krachten, in den laatsten nacht des vorigen jaars bezweken; zoodat het gemelde dorp thans geheel met eene groote massa van water bedekt is en de ingezetenen zich in deerniswaardige omstandigheden bevinden.

Men vreest maar al te zeer, dat de laatste allergeduchtste storm, waardoor ook in deze stad schade aan eenige gebouwen is geleden, elders groote onheilen zal hebben veroorzaakt, waarvan de berigten tot dus verre niet zijn ingekomen.

LEEUWARDEN, *den 6 Januarij*. De storm welke in den nacht van den 31 December zoo algemeen woedde, heeft ook in deze stad onderscheidene schaden aan huizen veroorzaakt; in de Provincie is zulks op verschillende plaatsen belangrijker geweest, en weinig boere schuren zijn van schade bevrijd gebleven, gelijk mede de polder-watermolens, waar van eenige geheel vernield zijn. — De Zeeweringen hebben op verschillende plaatsen eenige schade bekomen, doch allerwege worden doelmatige middelen aangewend om het geleden nadeel te herstellen.

Vreeswijk, den 1 Januarij, 's avonds 6 ure. Bij den Westelijken uitschietenden storm van gisteren avond en dezen nacht heeft de buitenste waterkeering of kade tusschen den korenmolen en de hulp-schutsluis alhier een zwaren afslag bekomen, welke, zonder krachtdadige aangewende middelen niet buiten gevaar kon worden geacht; dezelve is echter, in weerwil van den hevigen golfslag, met rijswerk voorzien en thans geheel buiten gevaar.

Het water staat 91 duim onder nul; in de laatste 24 uren 8 duim gevallen.

Schalkwijk. De rivier overal vallende. Deze algemeene val doet vermoeden, dat er ergens eene doorbraak plaats heeft gehad. Dezen nacht is het water alhier bij den storm opgeloopen tot 69 duim beneden nul; heden staat het op 80 duim. Door den hevigen storm is dezen nacht de afslag aan den dijk toegenomen, doch er is weder gelukkig in voorzien.

Wijk bij Duurstede. Sedert gisteren avond 9 ure is de rivier vallende; in de laatste 24 uren 8 duim. — Door den storm van dezen nacht is ook hier de afslag boven de stad vermeerderd en zijn de meeste noodvoorzieningen weggeslagen. Er zijn orders gesteld, om dezelve op de noodigste plaatsen onverwijld te herstellen; overigens is de dijk hier nog in weerbaren staat.

Grebbe, 's middags 12 ure. De Grebsche dijk tot den Dove is in den afgeloopen nacht op vele plaatsen ter halver kruin ingeslagen, welke toen niet zonder bedenking was; de gaten worden nu met rijs gevuld en beslagen; zullende het verder gevaar veel van den wind afhangen. De rivier staat 88 d. onder nul; gevallen in de laatste 24 uren 12 duim.

Wageningen. De rivier is vallende. In den afgeloopen nacht heeft de dijk tusschen het boeren-erf *den Doorn* en de limiet-paal aanmerkelijk afslag geleden, zoodat men voor het behoud van denzelven vreesde; niet dan met groote moeite en kosten is het gevaar zoo veel mogelijk afgewend geworden, terwijl men hoop heeft om gedurende den dag van heden, door vlijtigen arbeid, het groot gevaar voor den invallenden nacht te voorkomen, en alzoo den dijk te behouden.

Arnhem, 's morgens 6 ure. De dijk tusschen Arnhem en het veer te Westervoort heeft in den afgeloopen nacht door den geweldigen stormwind veel afslag bekomen, zoodat de passage voor rijtuigen over denzelven uiterst moeijelijk is. Alles is druk bezig, om de beschadigde gedeelten te herstellen.

Deventer. De overlaat tusschen de Latumsche en Bingerdensche sluizen keerde nog 10 duim; overigens hebben de dijken langs den regter IJssel-oever veel afslag bekomen, en moet men op enkele plaatsen zeer waakzaam zijn.

De Lijmersche overlaat-kade keerde gisteren morgen nog 25 duim. De Grondsteinsche polder ingeloopen zijnde, zoo is de groote weg van Babberich naar Elten geïnundeerd, en moet de route op Duitschland over 's Heerenberg genomen worden.

Pannerden, 's morgens 6 ure. Van den Boven-Rijn wordt van den 31 December gemeld, dat zoo wel te Bislak, Rekdijk, Haffen, Rees, Overhetter, als te Emmerik de rivier geregeld vallende is; te Emmerik gisteren morgen 8 duim. Op voornoemde plaatsen hebben de buiten-doceringen der dijken veel geleden, vooral de dijk te Overhetter, zoodat dezelve aldaar niet zonder gevaar voor rijtuigen te passeren is.

Vreeswijk, den 2 Januarij, 's morgen ten 8 ure. Het water in de Lek 9 palm 6 duim onder nul, zijnde in de laatste 24 uren gevallen 13 duim.

De Lekdijk beneden Vianen is tot hiertoe behouden, en er schijnt alle hoop te bestaan, om denzelven te kunnen blijven behouden.

Uit Amsterdam, deelt het *Handelsblad* van 1 dezer nopens den storm het volgende mede:

„ Gisteren avond omstreeks vijf ure heeft zich boven deze stad een felle orkaan verheven, welke den geheelen nacht heeft aangehouden, en zoo wel binnen als buiten de stad veel schade heeft aangebragt.

„ Ten zes ure is de Raderboot van het tolhuis, over het Y afvarende, hier niet aangekomen, doch door den storm weggedreven en te Schellingwoude aangeland, alwaar de passagiers aan wal zijn gebragt. Omtrent de schade aan het vaartuig zelve weet men nog niets, ook hebben, voor zoo veel men weet, er geene ongelukken aan de voor de stad liggende schepen, plaats gehad. Ook heeft de Kerk te Amstelveen door den geweldigen wind schade bekomen. Verscheidene geruchten zijn in omloop wegens eene nabij Amstelveen of Sloten plaats hebbende overstrooming, ten gevolge waarvan volgens sommigen omstreeks de Diemermeer, en volgens anderen aan het eind van den Overtoom, de aldaar liggende landerijen met 2 à 3 voet water overloopen, en waarbij ook eenige runderen verdronken zouden zijn.

Uit 's Hage wordt gemeld: Een groot aantal schoorsteenen is omver gewaaid of ingestort; vele daken zijn beschadigd en sommigen geheel opgewaaid; op de Vijverberg is een der zwaarste boomen ontworteld; bij de Nieuwe kerk zijn onderscheidene boomen omvergerukt, en een derzelve is op een nabij staand huis gevallen en heeft den gevel verplet; in het bosch zijn eenige groote boomen ter aarde gesmeten. Gelukkig is niemand bij deze ongevallen gekwetst of omgekomen. Ook te Scheveningen zijn vele huizen beschadigd en heeft de zee een aanmerkelijk deel van het strand medegevoerd. Nabij Purmerend is in den avond van den 31sten, een rijtuig, waarin twee personen gezeten waren, van den weg in de vaart gewaaid, doch benevens de beide personen nog gelukkig gered.

Uit Texel wordt van den 1sten dezer gemeld dat een vijf-en twintigtal in de haven aldaar of daar omstreeks zich bevindende schepen alle in meerdere of mindere mate schade bij den jongsten storm hebben bekomen.

Uit Nijmegen schrijft men van den 31 December:

„ De felle stroom heeft gisteren morgen ten 8 ure, de gierbrug toen de diligence daarmede werd overgevoerd, van deszelfs ketting geslagen, en dezelve een kwartier uur beneden de stad doen drijven. Men is dezelve, na alle krachten te hebben aangewend, meester geworden en heeft men haar in de haven terug gebragt. Thans wordt het veer door ponten en schuiten onderhouden.

Uit Zalt-Bommel schrijft men ons van den 2 dezer:

„ Het water heeft hier gestaan ter hoogte van 3 el 96 duim, doch is in den nacht van den 1 Januarij gevallen tot op 3 el 70 duim; hetgeen men aan het inunderen van den polder van Brakell en Poederoyen toeschrijft, daar men weinige uren later weder was opmerkte. De rivier staat nu 3 el 83 duim en is nog langzaam wassende. De dijken zoo van den Bommeler- als Tielerwaard staan zeer gevaarlijk door den menigvuldigen afslag; men heeft dezelve op de gevaarlijkste plaatsen zooveel mogelijk verzekerd, doch de afslag is zoo sterk, dat de kruin van den dijk op vele plaatsen slechts 4 à 6 voeten breedte heeft."

Van de zijde van Werkendam vernemen wij, dat in de kade van den Vervoorne polder, den 1 dezer, des morgens omtreeks 4 uren, door overstorting een gat is gevallen, hetwelk des middags van dien dag de wijdte had van omtrent 15 ellen en diep was circa een el onder het maai-veld; deze polder, groot 190 morgen, was gisteren morgen reeds volgeloopen, doch de dijken waardoor deze inundatie-wateren alsnu gekeerd worden, zijn doorgaans ruim een el boven water, en mitsdien, zonder grooteren aanwas van het water, vermoedelijk buiten gevaar. In den nacht tusschen den 31 December en 1 dezer is er voorts eene dijkbreuk in den Maasdijk, beneden het dorp Poederoijen gevallen, waardoor die gemeente en Brakel, zijnde het deel van den Bommelerwaard beneden den Meidijk, diep overstroomd geworden. De rivier-dijken van Heusden en Altena hebben op vele punten heel wat afslag bekomen, doch door het nemen van gepaste maatregelen is reeds zeer veel en wordt nog meer en meer de verergering voorgekomen. Langs de Maas en Merwede zijn de dijkskruinen nog 1 el tot 1 el 6 palmen boven het water; het water wassende. De Baardwijksche Overlaat merkte den 1 dezer met 0 82.

Intusschen kunnen wij nog als zeker melden, dat in den Vechtdijk van boven het nieuwe Verlaat tot aan Haarst vijf doorbraken gevallen zijn, waarvan drie aan den regter en twee aan den linker oever, waardoor die geheele landstreken geïnundeerd zijn, stroomende het water over den, door die streek loopenden Straatweg van Zwolle naar Meppel, in welken weg ter wederzijden van de daarin gelegene brug over de Steenwetering gaten zijn geloopen waardoor de passage is gestremd.

Volgens heden ingekomen berigten was de Rijn te Keulen voortdurend vallende, staande dezelve den 31 December op 25 vt. 11 dm. Ook op andere punten aan de boven-rivieren in Duitschland was het water vallende. De dijken hadden veel afslag bekomen. Die tusschen Bienen en Praast, was zoo ver weggeslagen, dat op sommige plaatsen maar 1 el kruinbreedte is overgebleven, en, door de noodkeeringen mede weggespoeld waren, vreesde men aldaar voor eene doorbraak.

De waterstand aan de voornaamste peilschalen langs de Waal en den Rijn was op den 4 dezer onder de dijkskruinen:

	El	Dm.
Te Hulhuizen	1	42
Te Pannerden	1	49
Te Arnhem	0	29

De dijken lijden bij voortduring veel door den golfslag. De IJssel teekende te Deventer 25 duim onder het noodpeil boven de Snippelings-overlaat. Het water vallende, doch op andere punten eenigzins wassende.

Ook is, door de zware beschadiging van den dijk tusschen Hasselt en Zwartsluis de doortogt met rijtuigen tusschen beide plaatsen belemmerd; zijnde op eene plaats de kruin over eene lengte van 175 el weggespoeld, op eene tweede punt niets, en op anderen slechts een voetpad overgebleven.

De Blankenhammer zeedijk is, op de meeste plaatsen tot aan het spoor weggeslagen, en op enkele punten is zulks mede het geval met den zeedijk bij Blokzijl. Voor de stad Vollenhoven was bijna eene doorbraak in den zeedijk gevallen; zijnde de kruin der kade tot op twee palmen weggeslagen. De Bentdijk heeft mede op onderscheidene punten veel geleden, en is ter lengte van 56 el tot in de kruin weggeslagen.

Tusschen het einde van den Bentdijk en het begin van den Barsbeterdijk is eene doorbraak gevallen, waardoor het lage gedeelte van het Ambt Vollenhoven is ondergeloopen, en de gewone passage gestremd. — Tusschen het Katerveer en Kampen heeft het water over den dijk geloopen en dezelfde hoogte bereikt als in 1825.

Den 4den. De beschadigde waterkeeringen worden gedurig voorzien. — Met de digting van den Grebschen dijk was men door aanhoudend werken en de gunstige wending van de windstreek, zoo ver gevorderd, dat men gisteren tegen den avond rekende de erge gaten op het Geldersche gedeelte voorzien te hebben, hetgeen reeds sedert den vorigen dag van de Utrechtsche zijde kon gezegd worden.

Op de Maas bestond, langs de onderscheidene punten aanmerkelijke daling. De dijken en waterkeeringen hebben ook aldaar veel geleden.

In den Empelschen Dijk, beneden en boven, waren 16 gaten gevallen. Op den Vuchtschen weg buiten 's Hertogenbosch is de brug tusschen het fort St. Antonie en Isabel ontgrond en weggespoeld; en dit was mede het geval met de buitenste brug in de vestingwerken buiten de Hinthammerpoort. De gemeenschap tusschen 's Bosch en de omliggende plaatsen geschiedde met vaartuigen. De toestand van den noordelijken dijk onder Baardwijk was eenigzins bedenkelijk. De dijk te Poederoijen is doorgebroken. Aan de Blaauwe Sluis was omtrent den Bol ook eene groote doorbraak ontstaan.

In de kade van den Vervoorne-polder aan de Bakkerskil is een gat gevallen van omtrent 15 el wijdte; het buitenwater stroomde met een verval van 1.60 Ned. el naar binnen, en de polder was reeds met 1 el water geïnundeerd.

Door den hoogen waterstand op den beneden-Lek te Krimpen, welke dien van 1825 evenaarde, was de Stormpolder, een buitenpolder aan den mond van den IJssel, ingebroken.

Uit Alkmaar meldt men het volgende: De hevige storm van den avond en nacht van den 31 December heeft, aan de zoo belangrijke zeewering van den Hondsbossche, zeer aanzienlijke schade toegebragt. De dijk, welke reeds, door den storm van den 17den, in eenen bedenkelijken staat was gebragt en daarna zoo veel mogelijk hersteld, is op sommige plaatsen, tot op eene breedte van even vijf el afgenomen, zoo dat men, eenige uren achtereen, in vreeze is geweest voor eene doorbraak. De hoofden hebben zeer veel geleden en zijn hier en daar van de zeewering afgescheiden geraakt. Het water, hetgeen ten half elf ure had moeten vallen, stond 's nachts ten een uur nog met een en een halve el boven volzee tegen den dijk: de wind West en West Noordwest. Men heeft zich dadelijk aan het werk gesteld, om de gevaarlijkste plaatsen der zeewering, zoo veel mogelijk, tegen volgende aanvallen te verzekeren.

Men berigt uit Zwolle, dd. 2 Januarij. De storm, welke in den avond en nacht van Dingsdag op Woensdag alhier woei, was allerontzettendst; op onderscheidene plaatsen heeft men opgemerkt, dat, omstreeks half een ure, er eene aardschudding heeft plaats gehad, en vergezeld was van donder en bliksem, dat tot in den morgenstond heeft voortgeduurd. De reeds zoo hooge stand der rivieren heeft een aantal onzer dijken zwaar geteisterd, zoodat er in onderscheidene oorden doorbraken hebben plaats gehad, die zeer vele schade aan den landman veroorzaken. Rondom de stad merkt men niets dan eene zee op, en ziet men met angst de echte berigten der schade te gemoet, die, uit hoofde de communicatie hier en daar is gestremd, nog met geene zekerheid kan worden bepaald. Behalve dat door dezen storm hier ter stede een aantal pannen en schoorsteenen van de huizen zijn gewaaid en eenige molens beschadigd zijn, is de geheele zoogenaamde kolfbaan *den Engelenburg*, een gebouw, nog korte jaren nieuw getimmerd, staande een kwartier uur buiten de stad, door dezen storm geheel in elkander gestort en als het ware weggevoerd, en zijn eenige zware boomen uit den grond gerukt; sedert den watervloed van 1825 heeft men zulk een geduchten storm en hoogen vloed, als in dien nacht niet ondervonden.

Men meldt uit Arnhem, den 2 Januarij: De Grebbendijk tusschen den Opheusdenschen Veerdam en de grensscheiding tusschen Gelderland en Utrecht, heeft, in den nacht van den 31 December op den 1 Januarij, bij den hevigen storm, die er heerschte, groot gevaar gelopen van door te breken. Had de wind in dezelde rigting aangehouden, dan had de dijk, ondanks alle inspanning en aangebragte redmiddelen, niet kunnen behouden worden; maar de wind draaide gelukkig meer Noorwaarts en men werd bewaard voor de ramp eener doorbraak, welke eene aanzienlijke streek van de Veluwe aan overstrooming zou blootgesteld hebben.

Gisteren is men met kracht werkzaam geweest aan bekribbingen en is de dijk thans zoo verre beveiligd, dat men mag hopen, dat dezelve buiten onvoorziene toevallen niet zal bezwijken.

De dijk te Bienen is bij den storm door den golfslag zoodanig weggeplast, dat op sommige plaatsen nog slechts drie voet breedte van de kruin overgebleven is. De noodkeeringen zijn mede weggespoeld. Men bleef dus niet weinig voor eene doorbraak vreezen.

Den 3 Januarij. Aan den dijk te Bienen is men met kracht aan het werken, ten einde denzelven te behouden. Op de gevaarlijkste plaatsen zijn reeds de noodige voorzieningen tot stand gebragt. De dijk te Bislich is op eenige plaatsen tot het midden weggespoeld, en de gemeenschap daardoor gestremd. Men is bezig met de vereischte noodkeeringen te maken. Ook te Rees bij de Haffensche sluis heeft de dijk veel geleden en is, met voertuigen niet te passeren.

Onder Hien is de Waaldijk bij den storm in den nacht van den 31 December op den 1 Januarij zwaar beschadigd. Ook is er eene verzakking aan den binnenkant ontstaan. De noodige beveiligingsmiddelen zijn intusschen in het werk gesteld.

Bij Maurik zijn de dijken in dien nacht mede op eene vreesselijke wijze geteisterd.

De zoogenaamde Brakelsche Nieuwe of Dwarsdijk is in den avond van den 31sten bezweken, waardoor de gemeenten Brakel en Poederoyen zijn overstroomd.

De Waal- en Maasdijken in den Bommelerwaard hebben over het algemeen door den golfslag veel geleden.

De gemeente Rosmalen bevond zich steeds, op den 1 Januarij 1834, in bagchelijke omstandigheden; sedert tien dagen was het water tot de kruin der dijken gestegen, en de buitendijks gelegen gehuchten als Hinthum, Kloosterhoek, Moliskamp, Heines, enz., waren geheel, en eenige andere door kwel reeds gedeeltelijk geïnundeerd en was de gemeente in weerwil van den aanhoudenden storm en den hoogen vloed van totale overstrooming bevrijd. Ook verleden nacht hebben nog de dijken de hevige orkanen en meer en meer stijgenden vloed getrotseerd, ofschoon de dijken doorgaans tot op eene el breedte afgeslagen en daardoor vele verzakkingen hadden plaats gehad. Hierdoor hadden de ingezetenen het blijde vooruitzigt, dat indien de storm bedaarde, de gemeente voor overstrooming bevrijd zoude blijven, toen heden avond de droevige tijding werd vernomen, dat de Heide-dijk onder Nuland, digt bij den Papendijk, was doorgebroken, waardoor alle hoop verijdeld zijnde, de gemeente eene prooi des watervloeds en in noodlottige omstandigheden gedompeld zal worden. Men kan intusschen niet genoeg lof toezwaaijen aan de onvermoeide pogingen van den Hoogheemraad in de sectie Rosmalen, die zijnen dijk zonder doorbraken, even als Burgemeester en Assessoren van Rosmalen den Heide-dijk hebben behouden, terwijl de Wel Eerw. heer Pastoor aldaar, ook alles heeft toegebragt, door het aansporen der ingezetenen om de gemeente voor de schrikkelijke ramp van overstrooming te behoeden.

Van den Stormpolder wordt van den 1 Januarij het volgende gemeld: Door de aanhoudende stormwinden en de bij voortduring buitengewoon hoogen stand der rivieren is, in den nacht van heden, onze zoogenaamde Barredijk, aan de Maaszijde, op twee differente plaatsen doorgeslagen en bezweken, zoodat deze polder, welke voornamelijk uit zaai-en bouwlanden bestaat, geheel is geïnundeerd. De schade, hierdoor veroorzaakt, zal voor deze gemeente nog al belangrijk zijn, daar zij door een klein getal eigenaars of bruikers, waaronder nog eenige minvermogenden zich bevinden, moet worden gedragen, door wie zonder bijstand van menschenvrienden de defecten bezwaarlijk in goeden staat zullen kunnen worden hersteld.

Nopens den storm op den 18 December, wordt uit Bunslau (in Pruissen) het volgende geschreven: De orkaan die, bij eenen ongemeen lagen stand van den barometer, in den avond van den 18den en in den daarop volgenden nacht woedde, heeft in deze stad en hare omstreken aanmerkelijke schade aangerigt, vele daken van huizen zijn of geheel afgewaaid of althans sterk gehavend. Gaanderijen en balkons, tevens met de hen stuttende sterke steenen pilaren, zijn ten onderst boven geworpen, en in de stedelijke boutvesterijen, volgens voorloopige opneming, zijn meer dan 6000 boomstammen ontworteld of afgebroken. In de aangrenzende wouden, houtvesterijen der heerlijkheid Klitschdorf moet het getal der ontwortelde en afgebroken boomen wel 30 a 40,000 beloopen.

MENGELWERK.

IRIS.

BLOEMLEZING
UIT
BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN.

De Vierde Jaargang van dit aangenaam Tijdschrift is voltooid en heeft weder, zoo als de drie vorige jaren aan het doel zijner oprigting volkomen beantwoord. Een aantal uitmuntende Verhalen en kleinere Vertellingen leverden bij de lezing eene genoegelijke tijdbesteding op. Bijzonder behaagden als belangrijk, afwisselend, geestig of vrolijk:

Het leven en de lotgevallen van *Trelawney*, den Vriend van *Bijron*.
Het Kasteel *Jaxmund*, op 't eiland Rugen.
De Danseres van Venetie.
Het *Te Deum* van *Zingarelli*.
De Volkplanting op 't eiland *Pitcairn*.
Il Grasso.
Pepita.
Het Kasteel van Lueg.
Graaf *Chabert*.
Dagboek van een Geneesheer, waarin vele zeer menschkundige opmerkingen voorkomen.

De keus der stukken, de wijze der overbrenging en de uitvoering zijn naar eisch en vinden algemeenen bijval. Wij bevelen dus dit Tijdschrift op nieuw aan, als verdienende boven anderen een ruim debiet tot instandhouding en uitbreiding van hetzelve.

Het ontbreekt geenszins aan de lust tot onderneming van soortgelijke werken in allerlei omkleeding, van waar ook, wegens het klein aantal Hollandsche lezers in evenredigheid der massa geschriften, menigvuldige mededinging, spoedige ondergang bewerkt, ook van soms goede werken, die door bekooring van al wat nieuw is, werden verdrongen. — De Iris stond den toets door, en blijft zij die waarde behouden, waarvoor geen reden bestaan dit te betwijfelen, dan is het steeds voor Leesgezelschappen, tot uitspanning en tijdverdrijf een zeer geschikt en nuttig boek. — Aan voorraad behoeft het nimmer te mangelen, daar de Buitenlandsche Tijd- en Maandschriften, waaraan zoo vele knappe verstanden en groote geleerden arbeiden, zeer vruchtbaar zijn in goede voortbrengsels. Het is ons tevens gebleken, dat hoofdzakelijk die vruchten, welke de Iris ons leverde, op besten grond worden geteeld.

Niet een stuk, zoo veel wij ons herinneren, — en dit is in dagelijksche lectuur van overgroot belang, — kon door eene nadeelige werking op ziel en zinnen schadelijk worden aan het jeugdig publiek, dat zoo gaarne door het vreemde en uitheemsche weggesleept wordt. — Geen ligtzinnigheid, zedebederf, opwekking van verkeerde driften en aanstoking van hartstogten zullen het gevolg zijn, zoo als dit kwaad weder krachtig bevorderd wordt, door vele in dezen tijd uitgekomen Verhalen van zedelooze Franschen of zoogenaamde vlugge geesten. — Waarschuwen wij tegen en wachten wij ons voor zulk eene *Lectuur du Ton* van een supra beschaafd volk in eene bevallige taal geschreven. Er zijn een aantal hunner producten, welke het minder verfijnd gevoel van den echten Nederlander kwetsen en beleedigen, ja zelfs van dien aard, dat een oud man zich schamen zou, als hij, bij ongeluk, zulk een boek zijner bejaarde wederhelft in handen gegeven had. — Het valt niet te ontkennen, dat er in alle talen schadelijke boeken worden geschreven, maar het is ook eene waarheid, dat aan Frankrijk den voorrang niet kan betwist worden.

Gelukkig dat onze Natie de hand zeer schaarsch leenen wil aan de vertaling dier schriften: daarom bevelen wij te meer zulke Tijdschriften als de Iris aan, welke door verscheidenheid van goede stukken, ook hen, die deze vreemde talen niet magtig zijn, schadeloos stellen.

LUCHTVERSCHIJNSEL.

In het laatst van November is boven *Blansko* in *Moraviën* en verscheidene naburige plaatsen, een Luchtverschijnsel gezien, welks verschijning door den val van Luchtsteenen is gevolgd. Men geeft daarvan de volgende beschrijving:

„ Het was reeds nacht geworden, toen op den 25sten November onze stad verschrikt werd door een zoo plotseling en zoo schitterend licht, dat de meeste lieden geloofden, dat in de naburige huizen brand was uitgebarsten. Een daarop volgend aanhoudend, naar donder gelijkend, gedruisch in de hoogte toonde nogtans, dat het verschijnsel eene Verheveling moest geweest zijn, en personen, die zich op het open veld bevonden, hadden de geheele lucht, naar den kant van het Noorden, sterk verlicht gezien. Dezelfde waarneming was te *Posoritz*, *Butschowitz*, *Austerlitz*, *Sokolnitz*, *Boskowitz*, *Raitz*, *Lissitz*, *Tischnowitz* en op vele andere plaatsen, over eene grondvlakte van 70 tot 80 vierkante mijlen, geschied. In het midden dezer streek had men een glinsterend vurig ligchaam aan den hemel zien oprijzen, dat, aanvankelijk klein, met ontzettende snelheid grooter geworden was, zoodat het weldra in omvang de volle maan, daarop een vat en eindelijk een geheel huis evenaarde. Op de postlinie van *Lipuwka* naar *Goldenbruinn*, vermeerderde het zich zoodanig, dat men meende geweldige klompen vuurs, zoo groot als wolken, uit den hemel te zien neerstorten. Op den rijdweg steigerden de paarden, en vele landlieden werden door zulk een schrik bevangen, dat zij zich biddend op de knieën wierpen, ja verscheiden zelfs plotseling ziek werden. De kracht van het licht was zoo buitengemeen sterk, dat het oog dezelve niet verdragen kon. In de nabijheid volgden op hetzelve verscheidene sterke donderslagen, die vele mijlen ver in het land weergalmden; doch niettegenstaande men uit deze prachtige Verheveling op vele plaatsen lichtende strepen, gelijk eenen vuurregen, naar de aarde meende te hebben zien afkomen, werd er nogtans van geenen steenregen iets vernomen en bleef men langen tijd in onzekerheid over den eigenlijken aard van dit buitengewoon Luchtverschijnsel. Eerst op den elfden dag daarna gelukte het aan de volhardende pogingen van Dr. Reichenbach te *Blansko*, die bij de Duitsche Natuuronderzoekers door verscheidene ontdekkingen bekend is, het spoor daarvan te vinden, en een uur ver van zijne woonplaats eenen versch gevallen Luchtsteen aan te treffen. Des anderen daags werden er nog twee gevonden, zoo dat men reeds drie bewijsstukken dezer merkwaardige gebeurtenis bezit. Men denkt er nog meerdere magtig te worden, en er is voor de Meteorologen hoop, om eerlang hunne verzamelingen met eenen Luchtsteen van *Blansko* verrijkt te zien. Dr. Reichenbach zal waarschijnlijk zelf over de toedragt der zaak nadere mededeelingen leveren.

Kunst- en Letter-Bode.

MATIGHEIDS-GENOOTSCHAPPEN.

In de Leeuwarder Courant van den 29 November 1831, No. 95, deelden wij een kort berigt mede betrekkelijk de Onthoudings- en Matigheids-Maatschappijen of Genootschappen, welke in Schotland, Engeland en vooral in Amerika bestaan, wier hoofddoel is het gebruik van sterken drank tegen te gaan.

Vernomen hebbende dat dit door sommigen met belangstelling gelezen is, en er zelfs, sedert dien tijd in enkele plaatsen dezer Provincie, eenige menschenvrienden zich vereenigd hebben tot de daarstelling van soortgelijke verbindtenissen en genootschappen, hebben wij het niet onbelangrijk geoordeeld een nader verslag op te nemen, in de hoop hierdoor in dezen ten goede mede te werken.

Er bestaan thans in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika *een en twintig* Maatschappijen van Matigheid, met welke meer dan 4 000 Hulpmaatschappijen in verband staan. — Meer dan 500,000 personen hebben zich *plegtiglijk verbonden*, en meer dan *anderhalf millioen*, zonder de verpligting op zich te nemen, voor zich zelven besloten, om zich van allen gebruik van sterken drank te onthouden. — Meer dan 600 schepen stevenen uit de Havens van Noord-Amerika, zonder geestrijke dranken, ten gebruike van het scheepsvolk aan boord te hebben. — Meer dan 1500 Stokerijen zijn gesloten geworden; meer dan 4,000 sterkendrank-verkoopers hebben met hunnen handel opgehouden. — Meer dan 4,500 personen aan dronkenschap verslaafd, zijn van dit gebrek genezen. In 1826 rekende men dat er in de Vereenigde Staten nog 375,000 menschen waren, die de gewoonte hadden zich dronken te drinken. Men stelde in de groote steden voor elk twaalftal huisgezinnen éénen sterkendrank-slijter, en er werden jaarlijks in de gezamenlijke Staten 500 moorden begaan, waarvan dronkenschap de [illegible] oorzaak was.

[illegible] een bevelschrift van den Minister van Oorlog [illegible] dranken in alle forten, legerplaatsen en [illegible] des Vereenigde Staten verboden wordt, en te gelijk gelast, om het rantsoen, [illegible] daarvan aan de soldaten plagt uitgedeeld te worden, door koffij en suiker [illegible] vervangen. — Het is den Leveranciers uitdrukkelijk gewaarschuwd om aan de [illegible] geen sterke drank te verkoopen, en zij zijn verwittigd, dat er geen betaling [illegible] den zal, voor hetgeen zij strijdig met het bevelschrift mogten geleverd hebben. [illegible] aanzienlijk aantal Dagbladen heeft geweigerd, om voortaan aankondigingen van verkoop van sterke dranken te plaatsen.

P.

ZELFBEHEERSCHING.

De Overste Townshend verzocht Dr. Cheyne en anderen getuigen te willen zijn van eenen zonderlingen toestand, waarin hij zich naar willekeur konde verplaatsen. De kunst bestond hierin, dat hij zich als dood konde houden. — Langer dan een half uur bleef hij in eenen toestand waarin men noch aan den pols, noch in het hart eenige klopping konde ontdekken. Ook behield een zuivere spiegel, den schijndooden voor den mond gehouden, zijn helderen glans. Merkwaardig is het dat de Overste na de verwijdering der getuigen, een Notaris liet ontbieden, zijn testament in orde bragt, het avondmaal gebruikte en des avonds tusschen 5 en 6 uren overleed. — De genoemde proef was des morgens te 9 uren genomen. (*Journal des Scavans*, en J. Reid's *Vers. über Hypochond. u. s. w.*)

Gregorius een boer in de omstreken van *Carthagena* verviel gedurende den Milaneschen oorlog in handen der vijanden, die hem als een spion gevangen hielden en met den strop dreigden.

Na verloop van eenige dagen besloot hij zich als dood te houden, en legde zich op den grond neder. Toen de gevangenbewaarder binnen trad, hield hij den adem in en bleef zonder eenige beweging liggen. Deze schudde, brandde en stak hem enz. Gregorius liet echter geen adem merken en de door den Cipier opgeligte leden terstond weder vallen, waarbij nog opmerking verdient dat in het toenmalige jaargetijde (Augustus) eene buitengewoon groote menigte vliegen het ligchaam bedekte.

De geroepen Geneesheer en Heelmeester werd bevolen een naauwkeurig onderzoek in het werk te stellen. Na de gewone hulpmiddelen te vergeefs aangewend te hebben ging men over tot meer krachtige en sterkere bewerkingen: inkervingen, koppen en brandijzer werden aangewend, teenen en voeten stijf met banden omwonden, tot zwart wordens toe gewreven en geborsteld, vlugge geest van Ammoniak-zout ingegoten enz.: — omtrent 10 of 11 uren lang stond Gregorius onbewegelijk en standvastig deze proefnemingen door. — Zeker Priester die men ontboden had om Gregorius bij te staan, wanneer hij weder in het leven terug gebragt mogte worden, vertoefde na het vertrek der overigen nog eenige oogenblikken. Toen Gregorius zich nu met dezen alleen bevond, openbaarde hij in stilte zijne zoo moeijelijk volgehoudene zelfbeheersching en het daarmede bedoelde oogmerk. De Geestelijke besloot weldra dit mensch als dood te laten wegdragen en hem op die wijze den hem dreigenden geweldadigen dood te onttrekken, waarin hij ook gelukkig slaagde.

P.

MULAY ISMAEL,
KEIZER VAN MAROCCO.

Onder al de Tijrannen, wier gruwelen de Geschiedenis bewaard heeft, is *Mulay Ismael*, Keizer van Marocco, een der grootste barbaren geweest. Hij leefde nog in den aanvang der vorige eeuw; en de misdaden, welke wij hier zullen aanvoeren, zijn getrokken uit de berigten van Europesche Gezanten aan zijn hof.

Mulay Ismael gaf gewoonlijk aan deze Gezanten gehoor te paard, op eene opene plaats. Eene schare van Stadhouders der Provinciën omringde hem barrevoets; sidderende, met schuwe nedergeslagen oogen, luisterden zij naar ieder zijner woorden, en begeleidden hem met een verdoovend klaaggeschrei, bij herhaling uitroepende: „ Groot is de wijsheid des Keizers, onzes Heeren! De Keizer, onze Heer, spreekt „ als een Engel des hemels!"

Wilde hij aan eenen Gezant een uitstekend bewijs zijner achting geven, dan sabelde hij in diens tegenwoordigheid met eigen hand, eenigen van zijn gevolg neder, of hij doorstak ze met zijnen speer, om daarin zijne groote behendigheid te toonen. De Fransche Gezant St. Olon verzekert, dat bij eene Afscheids-Audientie op deze wijze twee mooren het met hun leven hebben moeten boeten: hij geeft het getal der door de eigen hand van Mulay Ismael vermoorde personen op als wel 40,000 (?) te bedragen.

Om zich verschrikkelijk te maken kondigde hij zijnen bloeddorst en wreedheid dikwijls door eene bijzondere dragt aan, namelijk door eene geele kleeding. Wanneer hij daarin verscheen, verborgen zich alle Grooten des Rijks, die in zijne nabijheid zich bevonden, en waagden het niet zich voor zijn aanschijn te vertoonen, bevorens hij niet door andere moorden zijnen tijgerdorst had geleschl. — De inwoners der hoofdstad Mequinez namen elken morgen naauwkeurig kondschap, of hij uitrijden zoude, of hij in een goeden luim en hoe hij gekleed was.

Hij besteedde veel geld aan 't bouwen, doch de geringste fout aan een zijner gebouwen moesten alle werklieden met den dood bekoopen. Zelfs vreemden waren niet veilig voor zijne onmenschlijkheid. Een Engelsch Scheepskapitein beging de dwaasheid, hem eene zeer schoon bewerkte bijl ten geschenke te geven. De Keizer nam ze aan, maar uit dankbaarheid beproefde hij de scherpte aan het oor des Schenkers, en deze kon zich geluk wenschen, dat de Keizer slechts het oor en niet den geheelen kop tot zijne proefneming gekozen had.

Het verschrikkelijkste echter was de woede van dezen Tijran tegen zijne eigene Gemalin, die hij tot nu toe bijzonder scheen te beminnen. Zij had zich veroorloofd in zijne tegenwoordigheid eene bloem af te plukken, dadelijk deed een gewijdden schop de schoone Sultane met het kind, dat zij onder haar hart droeg, dood ter aarde vallen. Oogenblikkelijk daarna moest ook zijn Grootvizier onder zijne mishandelingen bezwijken. Deze laatste daad berouwde hem, en om den volke te toonen, hoezeer hij zijnen Vizier bemind en geacht had, liet hij den daarbij geroepen arts, ter dood brengen, om dat hij den door trappen en slagen vermoorden gunsteling niet weder in het leven kon terugroepen.

Twisten beslechtte hij altijd op eene wijze, welke de voldoening van den genen, die reden tot klagen had, nog verschrikkelijker maakte, dan het geleden onregt zelf. Zoo beklaagde zich aan hem een Stadhouder over de schande door zijne Echtgenoot hem aangedaan. Zij, eene voormalige gunstelinge des Sultans, had haren man, zoo dikwijls zij daartoe lust had, bij den baard getrokken. Ismael beklaagde hem wegens deze, bij de Oosterlingen ongehoorde, hoogst vernederende beschimping, en op dat hij in 't vervolg daar voor altoos bevrijd zoude blijven, beval hij, dat men hem op staanden voet den ganschen baard haar voor haar zoude uittrekken.

Hij hoopte onmetelijke schatten op een, liet ze op afgelegene plaatsen in de aarde begraven; diegenen echter, welke de dienst verrigt hadden, dadelijk dooden, opdat deze plaatsen niet verraden zouden worden.

Op een plaisiertogtje ontmoette hem een Stedehouder met eene kudde schapen. „ Wien behoort deze kudde?" vroeg de Keizer. „ Uwe knechten, Ismael, aan de „ Erven van Bassama." — „ Ik meende," riep de Tijran, „ dat ik de eenigste be„ zitter in het gansche rijk ben!" — Hij doorboorde den Stedehouder en verdeelde de kudde onder zijn gevolg.

Bij alle deze wreedheden was Ismael echter een ijverig Mohamedaan. Hij onderhield de wetten van Mohamed op het gestrengste, en in zijn gansche leven had zijn tong geen droppel wijns geproefd. Na zijnen dood vond men eene aanteekening van het getal gebeden, 't welk hij gedaan had; het beliep 25000.

Uit het Engelsch.

IEDER ZIJNE SMAAK.

Een geleerde hield zich bezig met oude of doode talen voor woordvorsching of afleiding; Ik zoek, zeide hij, de oude Moeder op. 't Is wel, antwoordde ik, maar de jonge Dochters zijn mij aangenamer.

Hij leende eens van mij *Poems bij Allan Ramsay. Edinb.* 1721, om het Glossarium van Schotsche woorden daarachter geplaatst. Ik voor mij sloeg het Glossarium alleen op om de versen te verstaan. Want men moet toch wel met de Moeder kennis maken als men met de Dochter omgang hebben wil.

Deze arme geleerde had een eenigen en zeer luijen Zoon, die op elke vermaning zijns Vaders tot den arbeid antwoordde: Dat valt niet in mijne smaak. Jongen, zeide de Vader, wat zal er na mijn dood toch van U worden? — Zeer droog hervatte hij: Maar ben ik dan niet universeele Erfgenaam van alles wat gij bezit? Ik [illegible] oude talen boeken schrijven, zoo als gij mijn Vader!

De Tweede Winter-avond Vergadering bij het Departement Leeuwarden, der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, zal op Woensdag den 8 Januarij 1834, des avonds ten half zeven ure, in het gewoon lokaal worden gehouden, ter welker gelegenheid de Spreekbeurt, door den Wel Eerwaarden Heer M. A. JENTINK, Predikant te Harlingen, zal worden vervuld, hebbende de Heer en Mr. A. TELTING, op zich genomen om eene Bijdrage te lezen.

, Getrouwd:

Leeuwarden, den 28 December 1833. H. G. KNORRE, *van Harlingen*, en G. KOUMANS SMEDING.

, Heden morgen verloste voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON, B. W. REITSMA, geliefde Echtgenoot van A. WERUMEUS BUNING.

Oostermeer, den 29 December 1833.

, Heden morgen verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, J. BOLHUIS, geliefde Echtgenoot van J. J. KIEL.

Harlingen, den 30 December 1833.

, Heden avond verloste voorspoedig van eenen ZOON, HINKE BROUWER, geliefde Echtgenoot van P. TADEMA, *Notaris.*

Drogrijp, den 31 December 1833.

Familie en Vrienden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Mijne geliefde Echtgenoot AAFKE IJBES, beviel heden morgen zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. W. VAN DER WIELEN.

Leeuwarden, den 5 Januarij 1834.

, Heden avond ten acht ure, werden wij in diepen rouw gedompeld, door het afsterven van onze veelgeliefde Moeder, JETSKE APPELHOFF, Weduwe TJITZE OTTEMA, den ouderdom van 62 jaren en ruim 7 maanden bereikt hebbende. Na eene pijnlijke ongesteldheid, gedurende 14 dagen, werd, de voor ons zoo dierbare, door den Almagtigen opgeroepen. Smartvol staren wij de overledene na. Zij die haar edel karakter gekend hebben, zullen met ons het diep gemis van haar wel betreuren.

Leeuwarden, den 26 December 1833. N. OTTEMA, *uit aller naam.*

TAKOVEEN, onder Suameer, den 25 December 1833. Heden overleed alhier in den ouderdom van 100 jaren 6 maanden en eenige dagen, MINKE REINDERS, Weduwe van TJEERD PAULUS. Zij heeft 7 kinders gehad, waarvan 4 nog in leven zijn. De oudste heeft 13 kinders gehad waarvan nog zeven in het leven zijn, 48 kinds-kinderen en 12 kinds-kinds-kinderen. De tweede heeft 12 kinders gehad waarvan 7 nog in leven zijn, en 15 kinds-kinderen. De derde heeft 10 kinders gehad waarvan nog 9 in het leven zijn en 24 kinds-kinderen. De vierde, overleden, heeft 8 kinderen gehad waarvan nog 3 in het leven zijn en 16 kinds-kinderen. De vijfde is ongehuwd gebleven en 60 jaren oud en heeft hare moeder tot aan deszelfs overlijden met liefde en toegenegenheid opgepast.

, Heden morgen circa vier uren overleed tot mijne en mijner kinderen bittere droefheid aan een verval van krachten, in den ouderdom van ruim zeven en zestig jaren, mijne geliefde Echtgenoot Vrouwe WIERDINA REINZIRA VAN DER NAGEL.

Bergum, den 1 Januarij 1834. P. M. B. BRAUNIUS.

Strekkende deze zoo wel tot algemeene als bijzondere kennisgeving.

De Prijs der Boter te Leeuwarden, den 3 Januarij 1834, *f* 32 à 33.

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge *f* 142 : 50 het Last. — Tarwe *f* 6 : 43 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 4 JANUARIJ 1833.

NEDERLANDEN.					Gebl.
Werkel. Schuld.....	2 1/2 pct.	50 1/8	50 1/4	50 1/4
Dito dito..........	5 »	94 5/8	94 13/16	94 3/4
Uitgestelde Schuld ...		1 13/64		
Kansbiljetten van dito.	*f*	22 7/16		
Amort. Sijndicaat...	4 1/2 pct.	89	89 1/8	
Dito dito	3 1/2 »	72 1/8		
Schatkistbiljetten....	6 »	102 3/4		
OorlogsLasten	5 »	100 3/8	102 1/2	
Leening 1831	6 »			
Handel-Maatsch. ...	4 1/2 »	90 1/8		
FRANKRIJK.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
ENGELAND.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
SPANJE.				
Perp.R. Emissie Am.	5 pct.	62 15/16	63	63
Dito dito à *f* 1000 .	3 »	41 1/2		
Cert. Osy&C. en Leg.	4 »			
Uitgest. 3 pct. Schuld		13 3/4	13 13/16	
Cortes Bons te Lond.	5 »	18 1/16		
Engelsche Uitgestelde.				
NAPELS				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn.&C.*	5 »			
Leen. te L. bij Roths	5 »			

RUSLAND.				Gebl.
Obl. *H.*1798 en 1816	5 pct.	102	102 1/8	102
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 »	102 1/4		
Cert. dito 1831 en 33	5 »	93 1/2		
Obl. te Londen...	5 »			
Cert. te Hamburg..	5 »			
Inschrijving in Assig.	6 »	66 5/8		
Certificaten van dito	6 »	68		
POLEN.				
Aand. met Lot. fl. 100.	*f*	112 1/2	112 3/4	
PRUISSEN.				
Aand. met Lot. R. 50	*f*	94 1/2		
OOSTENRIJK.				
Aand. met Lot. *f* 100	*f*			
Dito dito *f* 250.	4 pct.	-		
Metalliek	5 pct.	93 3/4	93 7/8	93 3/4
Dito te Lond. gen.	5 »			
Dito	2 1/2 »			
W.-Bank bij *Goll&C*	5 »	98		
Dito	4 »	82 3/4		
Cert. Stadsb. bij dito	2 1/2 »			
Ween. Bank-Actien	3 *f*			
DENEMARKEN.				
Negot. te Londen.	3 pct.			
BRAZILIEN.				
Neg. bij Roth....	5 pct.			

Brazil. van 100 £st. 68 1/4; van 200 £st. 67 1/2; blaauwe Grieken van 100 £st. 28; van 300 £st. 23 3/4; van 500 £st. 23 1/4; onbepaalde Coupons *f* 4 3/4; kleine dito *f* 5, 1/8; roode Grieken van 100 £st. 24; Mexic. 6 pCt. van 100 £st. 38 1/4; Cortes van 510 £st. 18 1/16.

MR. B. HAGA, Secretaris der stad Sneek, zal, ten overstaan van Mr. J. J. WIERSMA, Notaris aldaar, publiek, bij verhooggeld, aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene allezins kapitale welbetimmerde HEEREN- en KOOPMANS HUIZINGE, bestaande uit onderscheidene net behangen en ruime Boven- en Benedenkamers, groot Voorhuis, roijalen Gang, uitmuntende Kelders, groote Zolders en Vliering met beschoten dak, benevens eene Keuken, Plaats, schoonen Tuin en Bleek, met Pomp, Bak en wijdere gerieflijkheden; en voorts eene daarachter zijnde LINNENVERWERIJ en KLANDERIJ, met de daartoe behoorende Goederen en Gereedschappen, en een groot en vermakelijk ZOMERHUIS cum annexis; alles staande en gelegen voor aan het Kleinzand en loopende achter aan den Stadswal binnen Sneek, aldaar gekwoteerd met wijk 2, no. 2, uithoofde van stand, uitgestrektheid en roijaliteit tot uitoefening van alle affaires zeer geschikt; bij den Heer *P. Haga cum uxore* wordende bewoond en gebruikt; — en zulks in twee perceelen, nader en breeder bij de Biljetten omschreven; waarvan het eerste of de Huizinge cum annexis op den 12 Mei 1834, en het andere perceel, zijnde de Linnenverwerij, Klanderij en het Zomerhuis, bij overeenkomst ook vroeger te aanvaarden is.

Wie gading maken, komen op Maandag den 13 Januarij 1834, bij den finalen palmslag, bij de Weduwe *Jan Reinders van Koten*, in de Societeit de Uitspanning te Sneek, des avonds ten zeven ure, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn bij den Secretaris, en ten Kantore van den Notaris voornoemd.

De Notaris C. W. SEMLER, te Grouw, zal, ten verzoeke van Mr. J. H. J. VAN WAGENINGEN, qq., op Donderdag den 16 Januarij 1834, ten huize van de Erven *Meinsma*, te Baard, bij provisionele, en den 30 dier maand, ten huize van *Wijtze Tolsma*, aldaar, bij finale toewijzing, telkens des namiddags om 2 uren, publiek, bij strijk- en verhooggelden, op gemakkelijke termijnen van betaling, presenteren te verkoopen:

1. De geregte HELFT over hoog en laag in eene schoone en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met gelijk AANDEEL in de HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE en HORNLEGER cum annexis, staande en gelegen aan den Rijdweg onder Baard, en aldaar gekwoteerd met no. 1, groot in het geheel naar naam en faam 15 bunder en ruim 43 v. roede, alle Greidlanden, vrij van maalgeld, doch belast over het geheel met 12 1/2 Dijksfloreen, en verders met ordinaire Grondlasten.
„ NB. De wederhelft van deze Zathe, is misschien mede te koop, of anders „ door den kooper voor een billijken prijs in huur te verkrijgen."
2. Ongeveer 3 bunder 30 v. roede uitmuntend GREIDLAND, mede onder Baard gelegen, belast met twee Dijksfloreen, met 8 gulden jaarlijks Maalgeld aan de Lionser Polder en met *f* 7 : 50 jaarlijksche eeuwige rente aan de Erven *Eibert Jacobs.*
3. Een stuk dito GREIDLAND, gelegen onder het behoor van Jorwerd, groot 1 bunder ruim 83 v. roede, belast met 1 Dijksfloreen en verdere ordinaire lasten.
4. Een stuk dito GREIDLAND, groot 2 bunder 94 v. roede, gelegen op de Hem onder Jorwerd, bezwaard met 3 1/2 Dijksfloreen.

Welke drie laatstgemelde perceelen Losland zeer geschikt gelegen zijn bij opgemelde Zathe, en daarbij worden gebruikt door de eigenaren *Jacob IJpes Sprongsma* en *Vrouw.*

Alles St. Petri en den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden.

BESTE GREENEN DIJKPALEN, ARENDAL EN CHRISTIANSANDSCHE, zijn te bekomen bij den ondergeteekende, voor een civielen prijs.

Harlingen, den 6 Januarij 1834. J. L. SPANNENBURG.

Belangrijke Verkooping.

MR. J. J. WIERSMA en G. S. ZIJLSTRA, openbare Notarissen, residerende te Sneek en Heeg, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende ten gemelden Stede, zullen, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij verhooggelden presenteren te verkoopen:

1. Eene vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver HUIZINGE, SCHURE en HORNLEGER, benevens eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Oppenhuizen, en aldaar gekwoteerd met no. 41, groot in het geheel naar nieuwe meting ruim 36 bunder, alle Greidlanden, waarvan 24 bunder en 68 v. roede best Binnen- en het andere dito Buitenland is, thans bij *Dirk Tewis Hettinga* en *Vrouw* wordende bewoond en gebruikt, en zulks in 15 perceelen.
2. Eene dito ZATHE en LANDEN, met prompte HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE en HORNLEGER, benevens 2/5 van eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen meerendeels aan den westkant der Wijmerts onder den dorpe Heeg, aldaar gekwoteerd met no. 108, groot naar nieuwe meting 21 bunder uitmuntend Greidland, van hetwelk ruim 3 1/2 bunder Buitenland, en al het overige ingepolderd Binnenland is, zoodanig bij *Uiltje Tewis Hettinga* en *Vrouw* wordt gebruikt, en wel in 9 perceelen.
3. Zes bunder 34 v. roede zeer vruchtbaar ingepolderd GREIDLAND, aan den oostkant der Wijmerts onder den dorpe Hommerts gelegen, met den opbouw der daarop staande en voor korten tijd geheel nieuw getimmerde HUIZINGE en SCHUUR cum annexis, thans bewoond door- en in gebruik bij *Tjeerd Wattes Zijlstra* cum uxore.
4. Dertien bunder en ruim 28 v. roede uitmuntend vruchtbaar GREIDLAND, mede onder Hommerts gelegen, waarvan 3 bunder Buiten- en het overige Binnenland is, bij evengemelden *Tjeerd Wattes Zijlstra* en *Vrouw* wordende gebruikt, en zulks in 6 perceelen.

Alles nader en breeder bij de Biljetten omschreven, en Sint Petri en den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 7 Januarij 1834, wat het eerste perceel of de Plaats te Oppenhuizen betreft, ten huize van *Geert de Ruiter*, in de Herberg de Plantagie te Sneek, en wat de overige Vastigheden betreft op Donderdag den 9 daaraanvolgende, bij den Kastelein *Otte Piers Nettinga*, in de Valk te IJlst, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags precies ten twee ure, en koopen op alsdan voor te lezene Conditien, die intusschen ten Kantoren van voornoemde Notarissen te vernemen zijn.

V E R K O O P
van eene alleruitmuntendste Zathe en Landen.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene alleruitmuntendste, extra vruchtbare en bijzonder welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver schoone en kapitale HUIZINGE en SCHURE, sampt HORNLEGER, groote HOVINGE, SCHIPHUIS en VARKENSHOK, benevens eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen zeer nabij de stad Sneek, aan de Trekvaart, voorheen onder den dorpe IJsbrechtum, alwaar de Huizinge gekwoteerd is met no. 32, doch thans door de Kadastrale verdeeling onder Loenga, in de gemeente Scharnegoutum behoorende, bekend op de Kadastrale plans op sectie A, no. 245 tot 257, groot naar nieuwe meting ruim 30 bunder, alle om- en bij de Huizinge gelegene, en geheel met eene Vaart omgevene, puik beste Greidlanden, belast met 34 floreen Dijksschatting, alles zoodanig bij de Erven van *Gerben Anskes Sijperda* als Eigenaren wordt bewoond en gebruikt; en zulks in 9 perceelen, nader en breeder bij de Biljetten omschreven; Sint Petri en den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden, en wijders op allezins aannemelijke termijnen van betaling, als: op 1 Mei 1834, 1835 en 1836, telkens een derde met 5 pCt. interest van 1 Mei 1834 af.

Waarop bij de provisionele toewijzing geboden is als volgt:

Huis, Hornleger en de IJster, liggende van ouds voor 1 bunder en 46 v. roede, in het geheel .. .. *f* 1450 : 50.

Een stuk van	8 bunder en ruim	8 v. roede	de Fenne, per 36 3/4 v. roede	-	300 : 50.
————	1 ————	10 ————	als voren..............	-	285 : 25.
————	4 ————	4 ————	idem..............	-	313 : 25.
————	1 ————	10 ————	idem..............	-	329 : 00.
————	7 ————	34 ————	idem..............	-	311 : 50.
————	2 ————	57 ————	idem..............	-	305 : 50.
————	3 ————	67 ————	idem..............	-	301 : 00.
————	1 ————	10 ————	idem	-	322 : 25.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 14 Januarij 1834, bij den finalen palmslag, des namiddags ten twee ure, ten huize van de Weduwe *Jan Reinders van Koten*, in de Societeit de Uitspanning te Sneek, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van den gemelden Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris N. MEIJER, te Bolsward, zal publiek, bij verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Een uitmuntend stuk GREIDLAND, gelegen buiten de Sint Janspoort onder het behoor der stad Bolsward, groot volgens nieuwe meting 3 bunder 32 v. roede en 90 v. el, bij *Hotze Gerrits van Vellinga* in gebruik.
2. 63 v. Roede best GREIDLAND, gelegen aan het zoogenaamde Hollander Zet onder het behoor van gemelde stad Bolsward, bij *Jan Cornelis de Boer* in huring.

St. Petri 1834 vrij te aanvaarden.

Wie hier aan gading maken, komen op Donderdag den 9 Januarij 1834 bij de finale adjudicatie, ten huize van de Weduwe *H. Meijer*, in het Logement het Hert te Bolsward, des namiddags ten 2 ure.

De Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal, op Maandag den 13 Januarij 1834 des namiddags ten 2 ure, in de Herberg op de Oude Leije onder Finkum, voor vijf jaren verhuren:

7 Bunder 43 v. roede BOUWLAND, onder Finkum en Stiens, behoorende tot de Zathe, thans bij *G. B. de Beer* in gebruik.

De Notaris Mr. A. VAN SLOOTEN, te Dokkum, zal publiek, voor den tijd van een jaar, van 12 Mei 1834 tot 1835, aan de meestbiedenden, presenteren te verhuren:

Eene HUIZINGE en florisante WAGENMAKERIJ cum annexis, staande en gelegen op de Streek onder Aalsum, thans bij de Weduwe *Corns. Wijngaarder* in huur. Toebehoorende aan de Erven *Cornelis Wijngaarder.*

Wie daaraan gading maakt, kome op Dingsdag den 14 Januarij 1834, des namiddags en 3 ure, ten huize van den Kastelein *Ringnalda*, op de Streek onder Aalzum.

Uit de hand te koop:

Een uitmuntend PAN- en ESTRIKWERK, in completen staat om dadelijk gedreven te kunnen worden. Indien de kooper hetzelve tot andere einden zoude willen gebruiken, zoude er eene billijke schikking kunnen worden aangegaan omtrent de aanwezige *Klei*, *Pannen*, *enz.* — Nadere informatien bij den Heer Notaris WIJMA, te Harlingen.

Uit de hand TE KOOP: Een welbezeild HEK-TJALKSCHIP, in den jare 1826 nieuw uitgehaald, lang 17 el 7 palm 4 duim, wijd 4 el 2 palm 6 duim, hol naar rato; met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, Haken en Boomen, staand en loopend Want, zoo als hetzelve laatst is bevaren door den eigenaar ATZE WIEBES OSENGA, te Uitwellingerga.

T E H U U R.

Tegen 12 Mei 1834: Eene HEEREN HUIZINGE, met PLAATS, TUIN cum annexis, staande en gelegen in de Ossekop, letter C, no. 271, te Leeuwarden, thans bewoond door den Heer *J. de Sitter.* — Informatien te bekomen bij Mevrouw de Weduwe J. D. WIERDSMA.

De belanghebbenden in de Nalatenschappen van wijlen den Heer *M. B. van Idema*, en van wijlen Vrouwe *S. A. B. VAN VOSS*, Weduwe VAN IDEMA, beide overleden te Heerenveen, maken door deze bekend, dat zij de vereffening dezer Boedels hebben opgedragen aan Mr. P. T. B. WENTHOLT, Griffier bij de Regtbank te Heerenveen, en verzoeken een ieder, om betaling van verschuldigde gelden en specifieke opgave van schuldvorderingen aan denzelven te doen vóór den 15 Januarij 1834.

De ondergeteekende maakt aan de respective Dijksbesturen en Aannemers van Publieke Werken bekend, dat bij hem tot billijke prijzen te bekomen zijn, beste CHRISTIANSANDSCHE DIJKPALEN. H. VAN SCHOUWENBURG.

Harlingen, den 2 Januarij 1834.

JAN J. HIBMA, Hengstehouder te Sexbierum, maakt door deze bekend, dat het HENGSTEBIER zal worden gehouden op Zaturdag den 11 Januarij 1834, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein *Frans G. Vellinga*, te Oosterbierum; wordende degenen welke Dekgelden verschuldigd zijn, vriendelijk uitgenoodigd, om op tijd en plaats voornoemd, daarvan betaling te doen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ. LETTER K, No. [illegible]